

ΔΙΑΚΗΡΥΞΗ ΤΩΝ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ

στο Εναλλακτικό Παγκόσμιο Φόρουμ για το Νερό

στη Μασσαλία, 14 - 17 Μαρτίου 2012.

Ως μέλη του παγκόσμιου κινήματος για τη δικαιοσύνη στο νερό που συγκεντρωθήκαμε στη Μασσαλία το Μάρτιο του 2012 στο FAME (Forum Alternatif Mondial de l' Eau, Εναλλακτικό Παγκόσμιο Φόρουμ για το Νερό), έχουμε ένα κοινό όραμα: **το νερό είναι κοινό αγαθό, και όχι εμπόρευμα.**

Χάρη στο κίνημα για τη δικαιοσύνη στο νερό, τα Ηνωμένα Έθνη έχουν αναγνωρίσει **το δικαίωμα στο νερό και την αποχέτευση, ως "ανθρώπινο δικαίωμα που είναι απαραίτητο για την πλήρη απόλαυση της ζωής"** (ψήφισμα 64/292). Υπήρξαν σημαντικές μετέπειτα νίκες, όπως: η υιοθέτηση αυτού του δικαιώματος σε συνταγματικές τροποποιήσεις σε πολλές χώρες της Νότιας Αμερικής και της Αφρικής· η επιτυχία του ιταλικού δημοψηφίσματος ενάντια στην ιδιωτικοποίηση της διαχείρισης των υδάτινων πόρων· η επαναδημοτικοποίηση του νερού στο Παρίσι, το Μπουένος Άιρες, την Ατλάντα και σε πολλές άλλες πόλεις σε όλο τον κόσμο· και για πρώτη φορά, υπήρξαν νομικές διαδικασίες που αφορούν την εφαρμογή του ανθρώπινου δικαιώματος στο νερό.

Είμαστε αντίθετοι με το κυρίαρχο **οικονομικό και χρηματιστικό μοντέλο** που είναι υπέρ της **ιδιωτικοποίησης και εμπορευματοποίησης των υπηρεσιών ύδρευσης και αποχέτευσης**. Η καπιταλιστική, εξορυκτική ανάπτυξη έχει δημιουργήσει μία δραματική και βαθιά οικονομική, κοινωνική και περιβαλλοντική κρίση. Αυτή η προσέγγιση, η οποία θεωρεί ότι το νερό είναι ένα εμπόρευμα όπως οποιοδήποτε άλλο, είναι άδικη και αναποτελεσματική όσον αφορά την παροχή πρόσβασης σε νερό και αποχέτευση για όλους, και πηγαίνει ενάντια στη θέληση και τα συμφέροντα των ανθρώπων.

Σε απάντηση στην αυξανόμενη ιδιωτικοποίηση του νερού, **υπερασπιζόμαστε το νερό ως βασικό στοιχείο της ζωής** στον πλανήτη και ως **θεμελιώδες και αναφαίρετο ανθρώπινο δικαίωμα**· επιμένουμε ότι η αλληλεγγύη μεταξύ των σημερινών και των μελλοντικών γενεών πρέπει να διασφαλιστεί· **απορρίπτουμε κάθε μορφή ιδιωτικοποίησης του νερού** και διακηρύττουμε ότι **η διαχείριση του νερού πρέπει να είναι δημόσια, συνεταιριστική, συμμετοχική, δίκαια, και μη-κερδοσκοπική.**

Απαιτούμε οι κυβερνήσεις να εγγυώνται την **πρόσβαση σε καθαρό και ασφαλές νερό για όλους**, σε ποσότητες που μπορούν να συντηρήσουν ζωή. Καλούμε όλες τις κυβερνήσεις να αναγνωρίσουν επίσημα **το δικαίωμα στο νερό και την αποχέτευση για όλους τους ανθρώπους** στην εθνική τους νομοθεσία, σύμφωνα με το ψήφισμα του ΟΗΕ 64/292. Καλούμε τις κυβερνήσεις να **αμφισβητήσουν την εξουσία και τη νομιμότητα του Παγκόσμιου Φόρουμ Νερού** ως τόπου ανάπτυξης της διεθνούς πολιτικής για το νερό. Οι αδυναμίες της κυρίαρχης οικονομικής σκέψης και η κατάρρευση των νεοφιλελεύθερων, καπιταλιστικών δομών που οδήγησαν σε αυτή την κατάσταση έχουν καταστήσει σαφές ότι το Παγκόσμιο Φόρουμ Νερού και το Παγκόσμιο Συμβούλιο Νερού δεν έχουν καμία νομιμότητα.

Καλούμε την Γενική Συνέλευση του ΟΗΕ να οργανώσει μια **Δημοκρατική Παγκόσμια Διάσκεψη Κορυφής για το Νερό** τον Οκτώβριο του 2014, που θα δεσμεύει τα κράτη-μέλη να εφαρμόσουν το ανθρώπινο δικαίωμα στο νερό και την αποχέτευση, με τρόπο

που θα τα καταστεί υπόλογα στην παγκόσμια κοινότητα. Η αυξανόμενη κρίση του νερού απαιτεί μία νόμιμη, υπεύθυνη, διαφανή και δημοκρατική σύνοδο κορυφής για το νερό. Αυτή η σύνοδος κορυφής πρέπει να επιτρέπει ουσιαστικές και ανοικτές συζητήσεις με τις κοινότητες που επηρεάζονται, τους εργαζόμενους, τους αυτόχθονες πληθυσμούς και την κοινωνία των πολιτών, και πρέπει να οδηγήσει σε δεσμεύσεις, και όχι υπουργικές δηλώσεις. Για να συμμετάσχει στο ίδιο επίπεδο με τις οικονομικές και πολιτικές δυνάμεις του σήμερα, η κοινωνία των πολιτών πρέπει να αποκτήσει αρκετούς υλικούς και οικονομικούς πόρους.

Είναι επείγουσα και κρίσιμη η επίτευξη **«πραγματικής δημοκρατίας»**: οι πληθυσμοί που επηρεάζονται από τις σημαντικές αποφάσεις που αφορούν τη χρήση, τη διανομή και τη προστασία του νερού θα πρέπει να λαμβάνουν μέρος στη λήψη τους, για παράδειγμα όσον αφορά τη διαχείριση των υδάτων ή την εφαρμογή ενός μεγάλου έργου. Οι πολίτες και οι ενώσεις τους πρέπει να διαδραματίζουν ενεργό ρόλο στη διαχείριση των υδάτων. Οι κυβερνήσεις πρέπει να καταβάλουν προσπάθειες για να επιτευχθεί αυτό, χρησιμοποιώντας πολιτικούς και οικονομικούς πόρους για να εκπαιδεύσουν τους πολίτες για να είναι μέρος αυτής της διαχείρισης, και να αναπτύξουν εκπαιδευτικές δραστηριότητες για το νερό.

Το ανθρώπινο δικαίωμα στο νερό απαιτεί **επαρκή δημόσια χρηματοδότηση**. Το μοτίβο της οικονομικής λιτότητας στις βιομηχανικές χώρες και της διαρθρωτικής προσαρμογής στις αναπτυσσόμενες χώρες, που έχει οδηγήσει τις κυβερνήσεις να μειώσουν τις δαπάνες τους για τις ζωτικής σημασίας υπηρεσίες ύδρευσης και αποχέτευσης και έχει επιτρέψει στις ιδιωτικές εταιρείες μεγαλύτερη πρόσβαση σε αυτούς τους τομείς, πρέπει να σταματήσει.

Καλούμε τα κράτη να **χρηματοδοτούν τα δημόσια συστήματα ύδρευσης και αποχέτευσης** μέσω της **προοδευτικής φορολογίας και των εγχώριων και διεθνών φόρων επί των συναλλαγών, και να αξιοποιήσουν τους οικονομικούς πόρους για το νερό αντί για στρατιωτικούς σκοπούς**. Απαιτούμε οι κυβερνήσεις να εγγυηθούν ότι κανείς δεν θα αποκλείεται από την πρόσβαση στο νερό: όσον αφορά τους λογαριασμούς του νερού οικιακής χρήσης, αυτό πρέπει να γίνει χρησιμοποιώντας ένα **προοδευτικό σύστημα τιμολόγησης** (με βάση το εισόδημα).

Η ποιότητα των δημόσιων υπηρεσιών ύδρευσης και αποχέτευσης, ιδιαίτερα στις μεγάλες πόλεις, είναι αδύνατο να εξασφαλιστεί χωρίς υποδομές και ανθρώπινο δυναμικό. **Υποστηρίζουμε τα δικαιώματα των εργαζομένων** όπως εκφράστηκαν στις συμφωνίες της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας. Οι συνθήκες εργασίας πρέπει να είναι αξιοπρεπείς, και οι εργαζόμενοι πρέπει να έχουν τα απαραίτητα εργαλεία για να κάνουν τη δουλειά τους και να συμβάλλουν στη δημοκρατία στον χώρο εργασίας.

Απορρίπτουμε την έννοια της «σύμπραξης δημόσιου και ιδιωτικού τομέα», αλλά είμαστε υπέρ της **δημόσιας διαχείρισης των υδάτων** και υπέρ της **διαχείρισης από τους ίδιους τους πολίτες**. Θα θέλαμε να προωθήσουμε, να δημιουργήσουμε, και να ενισχύσουμε **«συμπράξεις δημοσίου με δημόσιο τομέα» και «συμπράξεις δημοσίου/των πολιτών με δημόσιο/κοινοτικό τομέα»**. Καλούμε για δημόσιες επενδύσεις σε αυτές τις συμπράξεις και τη μεταφορά των γνώσεων του δημοσίου τομέα στους ανθρώπους και στις κοινότητες που έχουν ανάγκη κατάρτισης στο θέμα αυτό.

Αναγνωρίζουμε την αξία της **διαχείρισης του νερού από την κοινότητα**, που εφαρμόζεται όταν οι δημόσιες υπηρεσίες δεν είναι εφικτές ή όταν η συλλογική ζήτηση υπερβαίνει τις δυνατότητες. Κατά την διαχείριση του από την κοινότητα, το νερό

παρέχεται μέσα στην πολλαπλότητα των λειτουργιών του, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που συνήθως αγνοούνται: **των πνευματικών, αισθητικών, συμβολικών και πολιτιστικών διαστάσεων**. Αυτή η προσέγγιση δίνει επίσης τη δυνατότητα στις κοινότητες να αναδιατυπώσουν τις ανάγκες τους και να κινητοποιήσουν τις δυνάμεις τους σε συμπληρωματικά έργα που σχετίζονται με τη γεωργία, την εκπαίδευση και την οργάνωση της κοινότητας. Πιστεύουμε ότι η αρμονική χρήση του νερού οδηγεί στην αρμονία εντός της κοινότητας και ότι η ποιότητα της διαχείρισης του νερού αντανακλά την ποιότητα της κοινωνίας.

Υπερασπιζόμαστε τα **δικαιώματα των ιθαγενών πληθυσμών**. Αναγνωρίζουμε τη σημασία της αντίληψης τους για τον κόσμο, **τις πρακτικές τους, την παραδοσιακή γνώση** και τα έθιμά τους, τα οποία είναι αναγκαία προκειμένου να δημιουργηθούν εναλλακτικές στο κυρίαρχο σύστημα αξιών που βασίζεται αποκλειστικά στην οικονομία.

Επιβεβαιώνουμε εκ νέου τα δικαιώματα των γυναικών ως κεντρικής σημασίας για τον παγκόσμιο αγώνα για το νερό. Έχοντας ένα ζωτικό ρόλο στην παροχή και τη διαχείριση του νερού, οι γυναίκες απαιτούν την **διάδοση των γνώσεων**, ιδιαίτερα των τεχνικών, η οποία θα διευκολύνει τις πρακτικές πτυχές της πρόσβασης στο νερό. Διεκδικούν τη συμμετοχή τους στη διαδικασία λήψης αποφάσεων, επί ίσοις όροις, όσον αφορά τη διαχείριση των υδάτων, την αποχέτευση, την υγιεινή, και όλες τις πτυχές της διαδικασίας, συμπεριλαμβανομένων των επιστημονικών και τεχνολογικών πτυχών.

Υποστηρίζουμε την **μικρής κλίμακας, οικογενειακή γεωργία** και προασπιζόμαστε την **διατροφική κυριαρχία**, που επιτρέπει στους ανθρώπους να εξασφαλίζουν την τροφή τους, και την πρόσβαση στο νερό και στο έδαφος. Επιθυμούμε η **αγρό-οικολογική παραγωγή**, η οποία είναι προσαρμοσμένη στην κλιματική αλλαγή, δείχνει σεβασμό προς το περιβάλλον, είναι λιγότερο υδροβόρα και λιγότερο ρυπογόνα, να γίνει προτεραιότητα στις βιομηχανικές και στις αναπτυσσόμενες χώρες. Θέλουμε να διασφαλίζεται το δικαίωμά των αγρό-οικολογικών καλλιεργητών να χρησιμοποιούν το νερό για τη γεωργία, έτσι ώστε να τροφοδοτήσουν τις πόλεις και τα χωριά με ποιοτικά τρόφιμα, μέσω της κατάλληλης χρηματοδότησης, καθώς και μέσω επένδυσης σε έξυπνες τεχνικές συλλογής όμβριων υδάτων και τεχνικές χρήσης του νερού, που είναι προσαρμοσμένες στις τοπικές δυνατότητες και **λαμβάνουν υπόψη τις παραδοσιακές πρακτικές**.

Είμαστε ενάντια στην βιομηχανική εκμετάλλευση και εξόρυξη των φυσικών κοινών πόρων σε όλες τις μορφές τους, **ιδίως στα μεταλλεία και στην εξόρυξη υδρογονανθράκων**, συμπεριλαμβανομένου του φυσικού αερίου και του πετρελαίου σχιστόλιθου, η οποία συνεχίζει να προσπαθεί να διευρύνει τις «θυσιασμένες περιοχές» για την προμήθεια πρώτων υλών και ενέργειας, θέτοντας σε κίνδυνο την πρόσβαση στο νερό, την διαθεσιμότητα και την ποιότητα του για όλο και περισσότερους ανθρώπους σε όλο τον κόσμο.

Δεν καταγγέλλουμε μόνο τις **εξορυκτικές πολυεθνικές**, αλλά και τα **διεθνή χρηματοπιστωτικά ιδρύματα**, τις **διεθνείς συνθήκες**, και τις **κυβερνήσεις** που υποστηρίζουν και εφαρμόζουν αυτό το μοντέλο «ανάπτυξης». Η συμπαιγνία των εξουσιών των διαφόρων αυτών παραγόντων έχει ως στόχο να καταπνίξει την έκφραση των ανθρώπων και να εμποδίσει εναλλακτικές πολιτικές προτάσεις, σε τοπικό και παγκόσμιο επίπεδο.

Καλούμε για μια **αλλαγή των καταναλωτικών συνηθειών μας**, έτσι ώστε να σταματήσει η υπερκατανάλωση και το δόγμα για απεριόριστη ανάπτυξη, η οποία πιέζει προς την κατεύθυνση μιας εκθετικής επιτάχυνσης της εξόρυξης φυσικών πόρων.

Καλούμε την Γενική Συνέλευση του ΟΗΕ να εξετάσει την δημιουργία ενός **νέου μοντέλου για τη συνεργασία μεταξύ κυβερνήσεων** προκειμένου να εξέλθουν από ένα οικονομικό σύστημα που βασίζεται στον ξέφρενο ανταγωνισμό. Αυτός ο παγκόσμιος οικονομικός πόλεμος προκαλεί ένα φαύλο κύκλο υπερπαραγωγής και υπερκατανάλωσης που ενθαρρύνει τη συνεχή, απεριόριστη λεηλασία της βιόσφαιρας, υπερβαίνοντας κατά πολύ την ικανοποίηση των βασικών αναγκών. Αυτό οδηγεί σε αυξανόμενη αναταραχή τόσο στις ανεπτυγμένες όσο και στις αναπτυσσόμενες χώρες.

Καλούμε για μια **ενεργειακή μετάβαση** βασισμένη στη μείωση της συνολικής κατανάλωσης, και την αύξηση της ενεργειακής απόδοσης, δίνοντας προτεραιότητα στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας απέναντι στις πεπερασμένες. Η **παραγωγή και διανομή της ενέργειας** πρέπει να αναπροσανατολιστεί για να ικανοποιήσει τις ανάγκες των ανθρώπων και να σταματήσει να ελέγχεται από τα πολυεθνικά συμφέροντα και τη βιομηχανική υπέρ-κατανάλωση. Πρέπει να δοθεί προτεραιότητα σε **τοπικές, εναλλακτικές και βιώσιμες λύσεις** και στην αποκέντρωση της παραγωγής. Η μετάβαση αυτή απαιτεί την άμεση απαγόρευση των γεωτρήσεων πετρελαίου και φυσικού αερίου σχιστόλιθου, των άμμων πετρελαίου, των υπεράκτιων πλατφορμών άντλησης πετρελαίου, και σε γενικές γραμμές, κάθε εξόρυξη υδρογονανθράκων που χρησιμοποιεί τεχνικές που είναι επικίνδυνες για το περιβάλλον και την υγεία.

Είμαστε αποφασιστικά αντίθετοι με τις διαδικασίες που **εμπορευματοποιούν όλες τις πτυχές της ζωής - τη φύση, το νερό, την εργασία** – τα οποία οι πολυεθνικές και οι διεθνείς χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί προσπαθούν να οικειοποιηθούν με το σχέδιό τους για μια «πράσινη οικονομία», που υποστηρίζεται από τις κυβερνήσεις στη διεθνή διάσκεψη για το Ρίο +20. Απαιτούμε οι κυβερνήσεις **να απορρίψουν τις ψεύτικες λύσεις αυτής της «πράσινης οικονομίας» - φράγματα, πυρηνική ενέργεια, αγροκαύσιμα, μονοκαλλιέργειες και βιομηχανική υλοτόμηση, εμπορική εκμετάλλευση του εμφιαλωμένου νερού** – οι οποίες όχι μόνο δε συμβάλλουν στην επίλυση των περιβαλλοντικών και οικονομικών κρίσεων, αλλά και απειλούν την ίδια την διαθεσιμότητα και ποιότητα του νερού.

Στηρίζουμε οικονομικά συστήματα που έχουν ως στόχο να εγγυηθούν την ευημερία και ένα υγιές περιβάλλον για τις κοινότητες και όχι την επιδίωξη του μέγιστου ατομικού πλούτου και των παραφουσκωμένων κερδών για τις επιχειρήσεις και τους πιστωτές.

Καλούμε τις κυβερνήσεις να ακολουθήσουν τις κατευθυντήριες γραμμές της Παγκόσμιας Επιτροπής Φραγμάτων και να απέχουν από την έγκριση των οδηγιών του πρωτοκόλλου για την αξιολόγηση της βιωσιμότητας της υδροηλεκτρικής ενέργειας. Ζητούμε, επίσης, οι διεθνείς οργανισμοί να αναστείλουν τη χρηματοδότηση μεγάλων φραγμάτων.

Καταγγέλλουμε την **ποινικοποίηση των κοινωνικών και περιβαλλοντικών κινημάτων** που αγωνίζονται για το δικαίωμα στο νερό και ενάντια στον εξορυκτισμό, και ζητούμε εγγυήσεις για την προστασία τους. Συγκεκριμένα αισθανόμαστε οργή για τη δολοφονία στις 15 Μαρτίου 2012, κατά τη διάρκεια του FAME, του Bernardo Vásquez Sánchez, ο οποίος αντιτάχθηκε στη δημιουργία μεταλλείου της канаδικής εταιρείας Fortuna Silver Mines στη Oaxaca, στο Mexico.

Διατηρούμε το δικαίωμα να εφαρμόσουμε την **πολιτική ανυπακοή** για να αντιμετωπίσουμε την καταστροφή του περιβάλλοντος, των μεθόδων διαβίωσης, της ποιότητας της ζωής και της υγείας. Προτείνουμε να συσταθεί ένα ανεξάρτητο διεθνές νομικό σύστημα προκειμένου να διασφαλιστεί το δικαίωμα στο νερό και την αποχέτευση: το δικαίωμα αυτό πρέπει να

επιβληθεί σε όλο τον κόσμο και τα εγκλήματα ενάντια σε αυτό το δικαίωμα θα πρέπει να σταματήσουν.

Καλούμε για τη **δημιουργία ενός διεθνούς ποινικού δικαστηρίου για εγκλήματα κατά του περιβάλλοντος.**

Καλούμε για τη **διατήρηση της ακεραιότητας του κύκλου του νερού** στο πλαίσιο της αναγνώρισης των δικαιωμάτων των οικοσυστημάτων και των ειδών να υπάρχουν, να αναπτύσσονται και να αναπαράγονται. Καλούμε για τη δημιουργία και την αναγνώριση των **δικαιωμάτων της φύσης** προκειμένου να διασφαλιστεί ότι η βιόσφαιρα και οι κάτοικοί της έχουν την προστασία που απαιτείται για την ισορροπία και τη βιωσιμότητα.

Δεσμευόμαστε να συνεχίσουμε την **οικοδόμηση δικτύων** και νέων κοινωνικών συμμαχιών, διευρύνοντας και εμβαθύνοντας τις σχέσεις μας με τα κοινωνικά κινήματα που αγωνίζονται για την διατροφική κυριαρχία, την κλιματική δικαιοσύνη, τη δημοκρατία και την κοινωνική και περιβαλλοντική δικαιοσύνη. Θα συνεχίσουμε να οργανώνουμε δραστηριότητες σε όλο τον κόσμο. Δεσμευόμαστε να επιδιώξουμε τη **συμμετοχή των τοπικών αρχών και των βουλευτών** που είναι αποφασισμένοι να υπερασπιστούν το νερό ως κοινό αγαθό και να διακηρύξουν το δικαίωμα στο νερό για όλους τους ανθρώπους και τη φύση. **Ενθαρρύνουμε όλες τις δημόσιες επιχειρήσεις ύδρευσης και τις κοινότητες των χρηστών νερού να συνεργαστούν**, για τη θέσπιση εθνικών ενώσεων και περιφερειακών δικτύων.

Καλούμε όλες τις κινήσεις, δίκτυα, οργανώσεις που είναι μέρος του κινήματος για τη δικαιοσύνη στο νερό να δεσμευτούν για την κινητοποίηση των πολιτών για το **Río +20**, και για να εξασφαλίσουν ότι η Σύνοδος Κορυφής των Λαών (15 έως 23 Ιουνίου 2012) και η την ημέρα παγκόσμιας δράσης (20 Ιουνίου 2012) θα είναι μεγάλα, επιτυχημένα γεγονότα. Η επιτυχία τους θα παίξει ρόλο στην προσπάθειά μας να σταματήσουμε την εμπορευματοποίηση και τη χρηματιστικοποίηση της ζωής μας και να επιβάλλουμε τις εναλλακτικές μας προτάσεις, που ανταποκρίνονται στις οικολογικές, κοινωνικές, οικονομικές και δημοκρατικές κρίσεις του σήμερα.

Χαιρετίζουμε την **αποφασιστικότητα και τη συνοχή του κινήματος μας**, τις νίκες του σήμερα και του αύριο, και μας χαροποιεί η συνέχιση αυτών των κοινών προσπαθειών που υπερβαίνουν χώρες και ηπείρους! Το FAME πέτυχε τους στόχους του και συνέβαλλε στο να φέρει το Παγκόσμιο Φόρουμ Νερού πιο κοντά στο τέλος του. Ο δρόμος έχει ανοίξει για να επιβληθεί το δικαίωμα στο νερό και την αποχέτευση ως θεμελιώδες ανθρώπινο δικαίωμα, και να εξασφαλιστεί ότι το νερό θα γίνει και πάλι ένα κοινό αγαθό που ανήκει στην ανθρωπότητα και τη βιόσφαιρα.

Μασσαλία, 17 Μαρτίου 2012.